

ADH. BR. in Ind. St. 1, 40, wo der Schol. das Wort durch *Rumpf* erklärt. Aus Stellen wie die oben angeführten haben wohl die Lexicographen die Bedeutungen *Wasser* (n. Naigh. 1, 12. Nir. 10, 4. AK. 1, 2, 3, 4. Trik. 3, 3, 217. H. 1070. an. 3, 344. MED. dh. 31) und *Rāhu* (m. Trik. H. an. In der MED. वाहु st. राहु. Man hätte eher Ketu als Rāhu erwartet, da dieser der *Kopf*, jener der *Rumpf* *Saiṃhikeja*'s ist.) gefolgert. — 2) (der tonnenähnliche) *Rumpf* (vgl. u. 1. das Beispiel aus MBh. 3, 806) AK. 2, 8, 2, 86. Trik. H. 563. H. an. MED. Hār. 137. MBh. 1, 1163. कृतशिरस्तस्य कवन्धम् R. 3, 33, 38. 5, 81, 53. 6, 18, 56. 94, 5. प्रायो मस्त-कनाशे समरमुखे नर्तति कवन्धः PAṆKAT. I, 443. स्वं नृत्यत्कवन्धं समरे दर्श Ragh. 7, 48. 12, 49. Bhāg. P. 4, 7, 36. 10, 24. Dev. 2, 62, 63. Dhṛtas. 66, 15. Mahābh. zu VS. p. 308, 6. — 3) m. N. pr. eines Ātharvaṇa und Gandharva ÇAT. Br. 14, 6, 3, 1 (paroxyt.). Colebr. Misc. Ess. I, 18. VP. 282. — 4) m. Bein. des Dānava (auch Rākshasa genannt) Danu, eines Sohnes der Çri, dem Indra für seinen Uebermuth Kopf und Schenkel in den Leib drückte, dagegen aber ungeheure Arme und einen Mund im Rumpfe verlieh. Rāma und Lakṣmaṇa hieben diesem Ungeheuer seine langen Arme ab und verbrannten den Rumpf, wodurch Kabandha, von dem auf ihm lastenden Flüche befreit, seine frühere schöne Gestalt wiedererlangte. Offenbar wieder ein Kampf Indra's mit der Wolke. R. 3, 73, 24. fgg. विवृद्धमशिराप्रोवं कवन्धमुदरेमुखम् (so ist zu verbinden) 74, 14. fgg. 1, 1, 54. 3, 21. 6, 108, 30. Hariv. 2334. Ragh. 12, 57. Trik. H. an. MED.

कवन्धिन् und कवन्धिन् (von कवन्ध) 1) adj. eine Tonne führend, Beiw. der Marut, welche die Wolke öffnen, RV. 5, 54, 8. — 2) m. N. pr. eines Kāṭjājana Praçnop. 1, 1, 3.

कवित्य m. = कपित्य Sch. zu AK. im ÇKDr.

कवित् adj. = कपित् Bhār. zu AK. und Dvīrūpak. im ÇKDr.

कवुलि f. After H. 612. ÇKDr. zerlegt त्रिवलीकवुली in त्रिवलीक und वुलि.

कवु n. (घोदनस्य) कवु फलीकरणाः श्रोः ऽधम् AV. 11, 3, 6.

1. कम् indecl. gaṇa चादि zu P. 1, 4, 57. gaṇa स्वरादि zu 1, 1, 37. 1) wohl, gut, bene Naigh. 3, 6. Nir. 2, 14. 10, 4 (2, 2. 3, 18). H. an. 7, 7. MED. a vj. 52. कं मे ऽसत् ÇAT. Br. 13, 8, 1, 10. 3, 13. 6, 1, 2, 23. 9, 1, 2, 22. कं वै प्रजापतिः प्रजाभ्यः करीरैरकुरुत 2, 3, 2, 11. आकृतयो क्षम्ये कम् 10, 6, 2, 5. 3, 1. Ait. Br. 6, 21. अकम् ūbel, male: न वा अमुं लोकं जग्मुषे किं चनाकम् Nir. 2, 14. नास्मा अकं भवति TS. 5, 3, 2, 1. न हि तत्र गताय कस्मै चनाकं भवति ÇAT. Br. 8, 4, 1, 24. — 2) postp. Partikel mit versichernder Bedeutung wohl, ja; aber so abgeschwächt, dass sie von der indischen Grammatik mit Grund zu den Füllwörtern gezählt wird. Nir. 1, 9. Dient zur Hervorhebung der Beziehung des Dativs und steht in der Regel am Ende eines Pāda. देवेभ्यः कर्मवृणीत मृत्युं प्रजायै कम्मुते नावृणीत RV. 10, 13, 4. इन्द्रमिन्द्रो कं वृषणो मदति 1, 109, 3. अत्रोन्नो अर्षधर्भाज्जनाय कम् 5, 83, 10. अविस्तन्तं कृणुषे द्यौ कम् 1, 123, 11. 88, 2, 3. 2, 13, 12. 4, 30, 6. 9, 8, 5. AV. 6, 61, 1. 84, 1. 9, 3, 6. 10, 6, 7. कस्मै कामिष्टीयते TS. 5, 3, 2, 3. — 3) enklitisch in Verbindung mit den stärkeren Affirmativen नु, सु, हि (Naigh. 3, 12), wird aber vom Padap. wie die übrigen Enklitika als selbständiges Wort behandelt. विज्ञेर्नु कं वीर्याणि प्र वैचम् RV.

1, 134, 1. 2, 18, 3. 7, 33, 3. तिष्ठा सु कं मधवन्मा परा गाः 3, 33, 2. 4, 191, 6. ते हि कं पर्वते न श्रितानि व्रतानि 2, 28, 8. 37, 5. AV. 3, 13, 3. Ausnahmsweise behält das Wort in dieser Verbindung den Ton: प्रतो हि कमीड्यो अघोरेषु AV. 6, 110, 1. Ueber das angebliche आर्क्षिकम् s. u. d. W. — 4) als Fragewort (wie कद् und किम्) scheint कम् gebraucht zu sein in der Stelle: कम्प्युक्ते यत्समञ्जति देवाः RV. 10, 32, 3. — 5) am Anf. einiger comp. wie कं, कद् u. s. w. das Ausserordentliche, Auffallende einer Erscheinung hervorhebend; vgl. कंसार, कन्दर und कन्दर्प. — Nach den Lexicographen noch: 6) *Wasser* (vgl. क्षेत्र, कंधर, कंधि) Naigh. 1, 12. Nir. 4, 18. AK. 2, 4, 32, 11. H. an. MED. — 7) *Speise* Nir. 6, 35. — 8) *Kopf* (vgl. कंधर) AK. H. an. MED. — Vgl. शम्, 1. क und zu den Nominalbedeutungen 3. क.

2. कम् perf. चकमे Vop. 8, 114, partic. चकमानं Naig. 2, 6; कमिष्यति: कमिता P. 3, 1, 31, Sch.; aor. अचकमत 3, 1, 48, Vārtt. 7, 4, 93, Sch.; aor. pass. impers. अकामि Vop. 24, 6. Die Special-Tempora fehlen. Dhātup. 12, 10. 1) *wünschen, begehren, wollen, ein Verlangen haben: चकमानाय पितृः RV. 10, 117, 2. AV. 19, 52, 3. चकमानः पितृवु इग्धमेयम् begierig trinke er RV. 5, 36, 1. स न चकमे ÇAT. Br. 4, 1, 4, 8. 9. येन वपसा कमिष्यते 3, 13. नृपतिश्चकमे मृगयारतिम् Ragh. 9, 48. 10, 54. निष्क्रुष्टमर्थं चकमे कुवेरात् 5, 26. BHATT. 14, 82. — 2) *lieben, der Liebe pflegen: उर्वशी पुत्रवत्सवं चकमे ÇAT. Br. 11, 5, 1, 1. दद्वैव च स तां धीमांश्चकमे MBh. 1, 2400. दितिः — पतिम्। अपत्यकामा चकमे (euphem. für coire) संध्यायां हृच्छ्यादिता Bhāg. P. 3, 14, 7. NALOD. 1, 19. — Davon partic. praet. pass. कात् 1) *begehrt, geliebt; subst. Geliebter, Geliebte; Gatte, Gattin* Trik. 3, 3, 133. H. 8, 313, 319. an. 2, 162. लोककात्तामिव श्रियम् N. 10, 9. तेन मम कात्तेन तव पुत्रेण Hip. 4, 35. मम तपश्यतः कात्तामकृत्यकृति वर्धते (शोकाः) R. 5, 73, 4, 8. N. 11, 7. PAṆKAT. 121, 10. Çik. 122, 148. Megh. 1, 73. 77, 98. ÇRṆGĀRAT. 1, 8. Vid. 137. — 2) *lieblich, schön* AK. 3, 2, 2. Trik. H. 1444. H. an. MED. कात्तपतिगणानि (वनानि) R. 3, 12, 13. सर्वः कात्तामात्मानं पश्यति Çik. 23, 4. कात्तो मन्मथलेख एयः 74, v. l. 88, v. l. कात्तत्रप ad 19. कात्तं वपुः Ragh. 2, 47. आनन 3, 17. Rt. 6, 30, 28. Megh. 76. BRAHMA-P. in I.A. 33, 5. Gegens. भीम Ragh. 1, 16. कात्ततरा मृगाः R. 3, 17, 16. कात्ता ein liebreizendes weibliches Wesen AK. 2, 6, 1, 3. H. 304. H. an. MED. Vgl. कात्ति. — Das caus. med. (episch auch act.) in denselben Bedd. P. 3, 1, 30, 31. Vop. 8, 64, 110. कामयते: कामयिता P., Sch.; अचीकमत 3, 1, 48, Vārtt. 7, 4, 93, Sch. 1) *wünschen, begehren, wollen, ein Verlangen haben: अर्धयवो यन्नैः कामयन्ति शुष्टी वहेतो नश्या तदिन्द्रे RV. 2, 14, 8. 5, 44, 14. यन्नं यत्र कामयते 6, 73, 6. AV. 4, 24, 5. 6, 43, 1. 12, 1, 4. 19, 52, 5. यं कामयते प्रमृमास्यादिति (vgl. P. 3, 3, 157 weiter unten) TS. 1, 7, 1, 4. 5, 7, 10, 3. ÇAT. Br. 2, 1, 3, 6 — 8. TAITT. UP. 2, 6. आत्मने वा यजमानाय वा यं कामं कामयते ÇAT. Br. 14, 4, 1, 33. य एवंविदि पापं कामयते KṢIND. UP. 1, 2, 8. स यथा कामयते तथा कुर्यात् ÇAT. Br. 13, 8, 1, 11. 14, 6, 9, 29. य उ ते नाचीकमत 11, 8, 3, 5. Ç'NKH. Çr. 6, 1, 7. मनसा हि कामान्कामयते ÇAT. Br. 14, 6, 2, 7. यं च कामयते कामम् MBh. 1, 3348. 3350. गन्धतां शीघ्रं यत्र कामयते गतिम् 4, 856. न कामये भर्तृविनाकृता सुखम् Siv. 5, 52. कामये दर्शनं पित्रोः 99. PAṆKAT. I, 271. Hit. II, 124. Ragh. 14, 4. ब्राह्मण्यं कामयानो ऽकृमिदमारब्धवांस्तपः MBh. 13, 1891. यजतो कामयानानो (irgend einen Wunsch auf dem Herzen habend) मखैर्विपुल-***